

กระทู้ถามที่ ๐๑๘ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๑ มกราคม ๒๕๕๒

เรื่อง การแก้ไขปัญหาราคามันสำปะหลังตกต่ำ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

มันสำปะหลังเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญอีกชนิดหนึ่งที่ทำรายได้ให้ประเทศ เนื่องจากมันสำปะหลังสามารถนำไปแปรรูปได้หลายประเภท และคนส่วนใหญ่จะเพาะปลูกกันเป็นจำนวนมาก แต่ในปัจจุบันราคามันสำปะหลังลดลงจากเดิม จนทำให้ผู้เพาะปลูกได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากพ่อค้าคนกลาง เป็นผู้รับซื้อมันสำปะหลังจากเกษตรกรผู้เพาะปลูกไปในราคาที่ต่ำ โดยอ้างเหตุผลว่าปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงวิกฤต จึงจำเป็นต้องรับซื้อผลผลิตในราคาที่ต่ำกว่าเดิม ทำให้ราคามันสำปะหลังไม่คุ้มกับต้นทุนการผลิต จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีมาตรการที่จะให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังเพื่อให้มันสำปะหลังมีราคาจำหน่ายสูงขึ้น และจัดให้มีตลาดรับซื้อมันสำปะหลังจากเกษตรกรผู้ปลูกโดยตรง โดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีมาตรการแก้ไขปัญหาราคามันสำปะหลังตกต่ำในระยะยาวอย่างไร นอกจากนี้นโยบายที่จะรับจํานํามันสำปะหลังจากเกษตรกรผู้เพาะปลูก ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิคม วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๑๘ ร.

ของ นายนิคม วรรณปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การแก้ไขปัญหาราคามันสำปะหลังตกต่ำ

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง การแก้ไขปัญหาราคามันสำปะหลังตกต่ำ ของท่านสมาชิกผู้มิเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑ และข้อที่ ๒

๑. สถานการณ์/ปัญหา

ผลผลิตมันสำปะหลังปี ๒๕๕๑/๕๒ มีประมาณ ๒๕.๑๕ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๐/๕๑ ร้อยละ ๑๕.๘๖ การส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเริ่มชะลอตัวตั้งแต่ช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๕๑ โดยประเทศจีนซึ่งเป็นคู่ค้ารายใหญ่ของตลาดมันเส้นชะลอการสั่งซื้อ และไม่มีการสั่งซื้อมันอัดเม็ดล่วงหน้าจาก EU เนื่องจากอัตราภาษีใน EU มีปริมาณมาก ทำให้หันไปใช้รัฐพืชที่มีราคาถูกกว่า สำหรับแป้งมันมีการสั่งซื้อจากประเทศคู่ค้า เช่น อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น และได้หวั่นน้อยลง จากสถานการณ์ส่งออกที่ลดลง สต็อกคงเหลือของผู้ประกอบการมีมาก บวกกับประมาณการผลผลิตมากขึ้นดังกล่าว ส่งผลให้ราคารับซื้อหัวมันสดจากเกษตรกรอ่อนตัวลงโดยราคารับซื้อหัวมันสดเฉลี่ยแป้ง ๒๕% เดือนตุลาคม ๒๕๕๑ กิโลกรัมละ ๑.๓๐ - ๑.๕๐ บาท (ปัจจุบัน กิโลกรัมละ ๑.๐๕ - ๑.๓๐ บาท) เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังได้รับความเดือดร้อน และได้เรียกร้องขอให้รัฐบาลแทรกแซงรับจำนำ

๒. การดำเนินการแก้ไขปัญหา

๒.๑ การดำเนินการโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลังปี ๒๕๕๑/๕๒

๒.๑.๑ มติคณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบให้ดำเนินโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลังปี ๒๕๕๑/๕๒ โดยการรับจำนำหัวมันสด ปริมาณ ๕ ล้านตัน เพื่อแปรรูปเป็นมันเส้นและแป้งมัน โดยองค์การคลังสินค้า (อคส.) รับฝากเก็บ และออกไปประทวน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) รับจำนำไปประทวนที่ อคส. ออกให้ ราคารับจำนำเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๑ กิโลกรัมละ ๑.๘๐ บาท ปรับเพิ่มเดือนละ ๐.๐๕ บาท ถึงเดือนเมษายน ๒๕๕๒ ราคา กิโลกรัมละ ๒.๐๕ บาท ระยะเวลารับจำนำเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๑ - เมษายน ๒๕๕๒ กำหนดให้ถอนภายใน ๓ เดือน นับถัดจากเดือนที่รับจำนำ

๒.๑.๒ การดำเนินการ รัฐบาลโดยกระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จังหวัดแหล่งผลิต อคส. ช.ก.ส. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการพิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์ การรับจํานำ การจัดสรรปริมาณ รับจํานำให้แก่จังหวัดแหล่งผลิต การบริหารจัดการและกำกับดูแลการรับจํานำโดยใกล้ชิด มิให้มีการ สวมสิทธิเกษตรกร เพื่อให้ประโยชน์ตกถึงมือเกษตรกรอย่างแท้จริง ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีในคราว ประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๒ ได้เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการป้องกัน และปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตร เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ แผนงานเกี่ยวกับการ ป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตร เพื่อป้องกันมิให้มีการลักลอบนำเข้าสินค้า เกษตรมาสวมสิทธิจํานำ

(๒) นำเสนอคณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เพื่อขอเพิ่มเป้าหมายการรับจํานำมันสำปะหลังจาก ๕ ล้านตัน เป็น ๑๐ ล้านตัน เพื่อแก้ไขปัญหา เกษตรกรที่ยังไม่สามารถจํานำผลผลิตได้ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ รับทราบการจัดตั้ง คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลัง มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรี มอบหมายเป็นประธาน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำหนดและเสนอมาตรการรักษาเสถียรภาพราคา มันสำปะหลัง การแก้ไขปัญหาทั้งในระยะสั้น ระยะยาว และการบริหารจัดการสินค้าคงเหลือ

(๓) คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลัง ได้มีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ พิจารณาแนวทางระบายผลผลิตมันสำปะหลังที่รับจํานำ ซึ่งมีแนวทาง ระบาย ๒ แนวทาง คือ ๑) ระบายมันเส้นบางส่วนและแป้งมันปริมาณที่รับจํานำทั้งหมด เพื่อส่งออกไป จําหน่ายต่างประเทศ โดยวิธีการแบบ G to G และ ๒) ระบายหัวมันสด/มันเส้นเข้าสู่ธุรกิจ เอทานอลอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังได้แต่งตั้งอนุกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ พิจารณากำหนดมาตรการ แผนงาน เป้าหมายการผลิต การตลาด และงบประมาณ ประกอบด้วย ๑) คณะอนุกรรมการระบายผลผลิตมันสำปะหลัง ๒) อนุกรรมการด้านการผลิต ๓) อนุกรรมการ ด้านพลังงานทดแทน ๔) อนุกรรมการด้านงบประมาณ

๒.๑.๓ ผลการรับจํานำ ณ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๒ มีปริมาณรับจํานำหัวมันสด ๖.๖๕ ล้านตัน แปรรูปเป็นมันเส้น ๑.๕๐ ล้านตัน แป้งมัน ๐.๔๘ ล้านตัน ส่งผลให้เกษตรกร ที่นำผลผลิตหัวมันสดมาจํานำมีรายได้เพิ่มขึ้นมากกว่าการจําหน่ายในตลาดทั่วไปประมาณ ๕,๓๒๐ ล้านบาท

๒.๒ โครงการจัดระบบพิเศษเฉพาะพื้นที่มันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๐/๕๑ รัฐบาลโดยกระทรวงพาณิชย์ได้บูรณาการ การดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยผ่านกลไกการบริหารจัดการของคณะกรรมการบริหารโครงการจัดระบบพิเศษเฉพาะพื้นที่มันสำปะหลัง ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย จังหวัดแหล่งผลิตและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมในการจัดระบบการผลิต ได้แก่ การจดทะเบียนเกษตรกร การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรและสร้างความเข้มแข็ง การปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต สนับสนุนปัจจัยการผลิต และสนับสนุนเงินทุน/สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ และการจัดการด้านการตลาด โดยใช้มาตรการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับหัวมันสดและเชื่อมโยงการซื้อขายเพื่อจัดหาตลาดรองรับทั้งภายในและต่างประเทศ สำหรับหัวมันสดและผลิตภัณฑ์ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๒.๓ แนวทางแก้ไขปัญหาลายในระยะเวลา รัฐบาลมีนโยบาย ดังนี้

๒.๓.๑ ด้านการผลิต เร่งรัดเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในระดับเกษตรกร เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่และลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วย โดยมีเป้าหมายเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้ได้ ๕.๔ ตัน ภายในปี ๒๕๕๕ เพื่อให้เกษตรกรรายได้เพิ่มขึ้นและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะความผันผวนของราคา

๒.๓.๒ ด้านการตลาด ส่งเสริมการขยายตลาดผู้ใช้น้ำมันสำปะหลังและการเพิ่มมูลค่า ได้แก่ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนจากผลผลิตการเกษตรโดยการใช้แก๊สโซฮอลล์ ซึ่งจะทำให้ความต้องการใช้น้ำมันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบในการผลิตเอทานอลเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นการช่วยลดการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงและลดการสูญเสียเงินตราไปต่างประเทศแล้วยังเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง การแปรรูปเป็น Biodegradable plastic การส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ได้แก่ มันเส้นและแป้งมันในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า รวมถึงการรุกตลาดต่างประเทศใหม่ที่มีศักยภาพ เพื่อให้ราคาหัวมันสำปะหลังในประเทศมีเสถียรภาพ